

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U006110

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біліченко Володимир Петрович

2. Bilichenko volodymyr Petrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-12-2017

Спеціальність за освітою: Культурно-освітня робота

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 74.053.01

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.03

Тема дисертації:

1. Розвиток музичної освіти в Україні у XVIII столітті
2. The development of musical education in Ukraine in the XVIII century.

Реферат:

1. У дисертації здійснено ґрунтовний аналіз історіографії та джерельної бази з проблеми дослідження, визначено та схарактеризовано методи дослідження, які сприяли обґрунтуванню наукових результатів роботи та дали змогу ефективно розв'язати дослідницькі завдання. З'ясовано організаційно-педагогічні засади музичної освіти в єдності структури (вища, середня, елементарна), змісту, форм і методів у досліджуваній період, схарактеризовано внесок державних діячів, церковних ієрархів, українських митців та композиторів у розвиток аматорської та професійної музичної освіти в Україні у XVIII столітті. Висвітлено освітньо-культурні процеси на українських землях у XVIII столітті як передумову розвитку вітчизняної музичної освіти. Доведено, що зростання національної самосвідомості українського народу, розвиток його творчих сил у всіх сферах людської діяльності сприяли активному становленню та формовиявам культурно-духовного життя суспільства. На основі аналізу історико-педагогічних та освітньо-культурологічних джерел

здійснено періодизацію розвитку музичної освіти в Україні у XVIII столітті: перший етап – епоха бароко (перша половина XVIII століття), другий етап – епоха класицизму (друга половина XVIII століття); розкрито особливості розвитку музичної освіти у навчальних закладах, церквах та монастирях України означеного часового періоду. Наголошено, що великий внесок у розвиток аматорської і професійної музичної освіти в Україні у XVIII столітті, зокрема вокально-хорового та інструментального виконавства, зробили братські, церковно-приходські та полкові школи, церкви й монастирі, колегіуми, Києво-Могилянська академія, Глухівська школа співу і музики та уніатські навчальні заклади. Доведено, що у середині XVIII століття в Україні спостерігався потяг до професіоналізації музичної освіти, зростала потреба у підготовці висококваліфікованих музичних кадрів. У навчальних закладах середньої ланки (Чернігівському, Харківському та Переяславському колегіумах) та вищій (Києво-Могилянській академії) музично-естетичне виховання молоді було невід'ємною складовою духовного розвитку особистості. З'ясовано, що у XVIII столітті вітчизняна музична педагогіка стала самостійним напрямом діяльності у культурно-мистецькому просторі держави, активно формувалася передова музично-педагогічна думка. Її творці – видатні педагоги-музиканти, теоретики й композитори – М. Дилецький, М. Березовський, Г. Головня та С. Бишковський – у ґрунтовних музично-теоретичних працях «Грамматика музикальна», «Буквар і Грамматика», «Партесна азбука» та «Партесна грамматика» систематизували основні положення партесного співу в Україні, приділили велику увагу теоретичній розробці та обґрунтуванню складових елементів поліфонічного викладу творів, основним принципам інтенсифікації процесу навчання музики та запропонували нову систему навчання співу з нот методом абсолютно-релятивної сольмізації. Наголошено, що в сучасних умовах модернізації змісту, форм і методів музичної освіти досить актуальним є питання необхідності використання музично-педагогічного досвіду попередніх століть у практичній діяльності навчальних закладів культурно-мистецького спрямування.

2. The structure of musical education in Ukraine in the XVIII century which included higher, secondary and elementary education, is traced, and the contribution of the statesmen, church hierarchy, educators-musicians and composers to the development of amateur and professional musical education of the stated period is described. The dissertation highlights cultural and educational processes on Ukrainian lands of the XVIII century as the prerequisites of the development of national musical education. It is proved that the increasing of the national self-confidence of the Ukrainian people and development of their creative activity in all the spheres assisted to the active formation and foundation of the cultural and spiritual life of the nation. On the thoughtful analyses of the historical, pedagogical and culturological sources division on periods of musical education in the XVIII century in Ukraine was done: the first period – Barocco (the first half of the XVIII century), the second period – Classicism (the second half of the XVIII century); organizational and pedagogical basis and peculiarities of the development of musical education in the educational establishments, churches and monasteries of Ukraine of the stated period were considered and investigated as well. It is stressed that great contribution to the development of amateur and professional musical education in Ukraine in the XVIII century, namely vocal, choral and instrumental performance was made by brotherhood, church-parish and regiment schools, churches and monasteries, collegiums, Kyiv-Mohyla Academy, Hlukhiv school of singing and music and Uniate educational establishments. It is proved that in the middle of the XVIII century in Ukraine one could observe the aspiration to the professionalization of the musical education and great demand of training of highly-educated musical specialists. In secondary educational establishments – Chernihiv, Kharkiv and Pereyaslav collegiums and in higher educational institution – Kyiv-Mohyla Academy, musical aesthetic education of the young people is considered as an integral part of spiritual development of personality. It is clarified that in the XVIII century national music pedagogy turned out to be an independent direction in the cultural and art life of the country, advanced musical and pedagogical thought is being formed. Its creators – outstanding musicians, educators, theorists and composers D. Dyletskyi, M. Berezovskyi, H. Holovnia and S. Byshkovskyi in their musical and theoretical works as «Grammar of music», «ABC and grammar», «Part-singing alphabet» and «Part-singing grammar» systematized main thesis of part-singing in Ukraine, paying much attention to the theoretical developing and grounding of components of polyphonic performance and basics of intensive process of musical education and introduced rather new system of teaching

of singing from notes using methods of absolutely communiqué soling. It is stressed that in nowadays conditions of modernization of content, forms and methods of musical education, quite actual is the question of the necessity of usage and implementation of musical and pedagogical experience of the previous century in practical activity of educational establishments of cultural and art direction.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочубей Тетяна Дмитрівна
2. Kochubey Tetyana Dmytrivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черкасов Володимир Федорович
2. Cherkasov Volodymyr Fedorovich

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сташевська Інна Олегівна

2. Stashevska Inna Olegivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Безлюдний Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Безлюдний Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.